

DOI 10.34132/mspc2025.01.13.27

Дмитро Слободянюк

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, БЛОКЧЕЙН) ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Матеріали представляють теоретико-методологічний аналіз інноваційних технологій як можливого чинника запобігання корупції в органах публічної влади, а також розвитку рівня цифровізації в Україні. Інноваційні технології є інструментом модернізації та запровадження нової моделі державного управління, що можуть зменшити рівень корупційних проявів та сприяти більшому контролю в публічній діяльності.

Наголошується, що удосконалення механізмів публічного управління у сфері інноваційних технологій дозволить досягти глобальної мети, а саме підвищення ефективності роботи антикорупційних органів. Зниження рівня корупції за рахунок інноваційних технологій призведе до зміцнення іміджу України на міжнародній арені, що в свою чергу буде відображено в міжнародних рейтингах, що досліджують питання рівня корупції та цифровізації. Такі зміни беззаперечно вплинуть інвестиційну привабливість та залучення нового капіталу в Україну, що вкрай необхідний в часи післявоєнного відновлення.

Ключові слова: інноваційні технології, штучний інтелект, блокчейн, корупція, публічна влада.

Корупція й надалі становить серйозну загрозу стабільності, розвитку та демократії в різних куточках світу. Для ефективного державного управління необхідно розробляти дієві антикорупційні стратегії, враховуючи постійні зміни та нові виклики сьогодення. Інноваційні підходи в боротьбі з корупцією стають все більш актуальними, пропонуючи нові інструменти, технології та стратегії для подолання цього явища. Важливо проаналізувати різні аспекти інноваційних підходів до формування ефективної антикорупційної політики в умовах сучасних викликів у сфері публічного управління.

П. Гаман підкреслює, що використання технологічних інструментів є одним з ключових аспектів у боротьбі з корупцією [1]. Використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект, аналіз даних, блокчейн та цифрова ідентифікація, забезпечує ефективне виявлення корупційних схем та запобігає їхньому поширенню. Ці технологічні інструменти відіграють важливу роль у боротьбі з корупцією, підвищуючи прозорість, забезпечуючи захист даних та запобігаючи шахрайству. Комплексне використання цих технологій може стати потужним механізмом для зниження рівня корупції та підвищення ефективності державного управління.

Зокрема, штучний інтелект використовується для аналізу великих обсягів даних та виявлення корупційних схем шляхом пошуку аномалій та нетипових моделей поведінки. Аналітика даних дозволяє обробляти та аналізувати великі обсяги інформації для виявлення корупційних ризиків, а також зіставляти інформацію з різних джерел для виявлення підозрілих зв'язків. Технологія блокчейн забезпечує безпеку та недоторканість даних, дозволяючи створювати прозорі та незмінні реєстри фінансових транзакцій, угод та інших документів, що запобігає фальсифікації даних. Цифрова ідентифікація використовується для перевірки та підтвердження особистості в цифровому форматі, що допомагає уникнути підробки документів та ідентифікаційного шахрайства [1]. Важливо підкреслити, що прозорість і доступ до інформації є основними чинниками у боротьбі з корупцією та забезпеченні ефективного функціонування державного управління [2].

Необхідно звернути увагу на ряд новаторських підходів, що сприяють відкритості та доступності інформації.

Відкриті дані (Open Data) відкривають можливість для створення спеціалізованих онлайн-ресурсів, де державні органи зможуть оприлюднювати інформацію про свою діяльність, прийняті рішення, фінансові операції та закупівлі. Це дасть змогу громадянам оперативного отримувати доступ до необхідних відомостей та відслідковувати роботу владних структур.

Електронне голосування та публічні консультації також сприятимуть розкриттю даних у відкритому форматі, забезпечуючи розширену аналітику та можливість використання інформації для створення нових сервісів та

рішень. Відкриті дані можуть охоплювати фінансову звітність, дані про витрати з бюджету, статистику та інші показники.

Застосування технології блокчейн для забезпечення безпеки, недоторканності та відстежуваності інформації. Ця технологія може бути використана для реєстрації та оприлюднення документів, рішень і фінансових операцій у децентралізованому та надійному форматі.

Автоматизовані системи моніторингу та звітності спрямовані на впровадження систем, які автоматично відстежують діяльність державних органів та формують звіти про їхню роботу. Це дасть змогу підвищити ефективність контролю та нагляду за діяльністю владних структур.

Зазначені новаторські методи націлені на створення прозорих та відкритих механізмів державного управління, що сприяє зменшенню корупційних ризиків та покращенню якості демократичних процесів. Важливим є залучення громадськості та громадських ініціатив до боротьби з корупцією, що забезпечує ефективний контроль над корупцією, а також підвищення відкритості та відповідальності державних органів [3].

Етичні стандарти та культура державної служби мають вирішальне значення для ефективної роботи державних органів та подолання корупції. Вони сприяють формуванню відповідальності, чесності та прозорості серед державних службовців, що допомагає забезпечити високі стандарти управління та мінімізувати ризики корупційних проявів [3].

Електронні платформи для навчання є ключовим інструментом підвищення кваліфікації державних службовців в питаннях етики, прозорості та боротьби з корупцією. Вони дозволяють розробляти спеціалізовані курси, що охоплюють різноманітні аспекти цих питань, надаючи службовцям доступ до необхідних знань та навичок для покращення їхньої професійної діяльності [4].

Такі курси можуть включати теми, як-от законодавство про боротьбу з корупцією, етичні стандарти поведінки державних службовців та практичні методи запобігання корупційним правопорушенням. Крім того, електронні платформи використовують інтерактивні методи навчання, наприклад, відеоуроки, тестування, віртуальні лабораторії, що допомагає державним службовцям більш ефективно та цікаво засвоювати матеріал. Платформи дозволяють навчатися в зручний час і з будь-якого місця, забезпечуючи доступ до навчальних матеріалів навіть під час віддаленої роботи. Вони можуть також включати системи моніторингу та оцінки знань, що дозволяє відстежувати рівень засвоєння матеріалу та прогрес кожного службовця. Окрім того, ці платформи легко оновлюються та адаптуються до змін у законодавстві, етичних нормах і стратегіях боротьби з корупцією, що гарантує актуальність навчального контенту [4].

Електронні навчальні платформи є ефективним інструментом для покращення професійних навичок державних службовців у питаннях етики, прозорості та боротьби з корупцією. Вони сприяють зміцненню ефективності державного управління та підвищенню довіри громадян до влади.

Інтерактивні тренінги та семінари, використовуючи сучасні методи навчання, як-от групові обговорення, аналіз конкретних випадків з життя, рольові ігри, заохочують активну участь аудиторії. Головна мета таких заходів – не тільки надати теоретичні знання, але й навчити, як їх використовувати на практиці. Наприклад, учасники можуть розбирати конкретні випадки корупції та пропонувати шляхи її запобігання або виявлення. Такий підхід дає можливість учасникам не лише ділитися досвідом, а й набувати практичні навички, необхідні для успішної роботи в етичній сфері та боротьби з корупцією.

Система наставництва є надважливим інструментом для формування етичних норм та протидії корупції в державних структурах. Вона передбачає створення взаємовигідних стосунків між досвідченими та молодими працівниками, де основна задача – передача знань та досвіду, а також надання підтримки у питаннях етики та корупції. Наставники, маючи великий досвід, допомагають молодшим колегам розбиратися в складних ситуаціях, навчають ефективно протистояти корупції та будувати кар'єру, дотримуючись високих етичних стандартів. Така система також сприяє створенню сприятливої атмосфери на робочому місці, де підтримка та довіра між колегами допомагають молодим фахівцям розвиватися в професійному плані та бути впевненими у своїх знаннях з етики та боротьби з корупцією.

Впровадження системи наставництва та підтримки сприяє не лише обміну досвідом, а й формуванню етичних цінностей, які є фундаментом ефективної та відповідальної роботи в державних структурах. Оцінка етичної культури в організації – це ключовий етап для покращення боротьби з корупцією та зміцнення принципів етичного лідерства.

Цей підхід передбачає використання різних інструментів для оцінки етичного клімату в організації та виявлення можливих слабких місць у системі. Одним із методів є анонімне опитування серед співробітників, яке дає змогу отримати об'єктивну інформацію про сприйняття етики в організації та визначити проблемні аспекти. Фокус-групи також є важливим інструментом, оскільки дають змогу обговорювати етичні питання на різних рівнях управління, збагачуючи розуміння ситуації та визначаючи загальну етичну атмосферу в організації.

Крім того, регулярний аналіз реальних або потенційних етичних проблем допомагає виявити ситуації, в яких можуть виникнути порушення, та розробити стратегії для їх запобігання чи вирішення. Визначення чітких стандартів та метрик для оцінки етичної культури дозволяє об'єктивно визначити її рівень та намітити подальші кроки. На основі отриманих результатів розробляється план дій, що включає в себе запровадження навчальних програм, розробку етичних політик і процедур, а також удосконалення управлінської культури. Такий підхід сприяє підвищенню ефективності державного управління та створенню умов для розвитку етичного лідерства серед співробітників.

Загалом, оцінка етичної культури в організації є критичним етапом для формування здорового та етичного робочого середовища. Цей процес допомагає виявити та вирішити проблеми, що можуть призвести до етичних порушень, і сприяє розвитку високих стандартів професійної поведінки серед співробітників.

Міжнародна співпраця є важливим інструментом у боротьбі з корупцією. Обмін досвідом дає змогу адаптувати найкращі практики інших країн, такі як електронні системи контролю, створення антикорупційних органів і вдосконалення законодавства. Спільні зусилля на міжнародному рівні допомагають країнам покращувати ефективність управлінських процесів та підвищувати прозорість.

Використання технологічних інструментів, забезпечення прозорості, залучення громадськості та навчання етичним принципам державних службовців є основними елементами удосконалення антикорупційної політики. Міжнародне співробітництво дає можливість використовувати успішний досвід для створення потужної та стійкої системи управління, яка підвищує довіру громадян та сприяє сталому розвитку країни.

References

1. Haman, P.I. (2018). Antykoruptsiina derzhavna polityka: problemy ta perspektyvy rozvytku [Anti-corruption state policy: problems and prospects for development]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – State administration: improvement and development*, 10, Retrieved from: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1316> [in Ukrainian].
2. Bobrovska, O., Lysachok, A., Kravchenko, T., Akimova, L., & Akimov, O. (2021). Suchasnyi stan investytsiinoi bezpeky Ukrainy v umovakh covid-19 ta yii vplyv na finansovo-ekonomichnu sytuatsiiu derzhavy [Current state of investment security in Ukraine in the conditions of Covid-19 and its impact on the financial and economic situation of the state]. *Problemy finansovo-kredytnei diialnosti teorii ta praktyky – Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(36), (pp. 233-242). Retrieved from: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i36.227770> [in Ukrainian].
3. Kryshatanovych, M., Akimova, L., Shamrayeva, V., Karpa, M., & Akimov, O. (2022). Problems of European integration in the construction of EU security policy in the context of counter-terrorism. *International Journal of Safety and Security Engineering*, (Vol. 12), 4, (pp. 501-506). Retrieved from: <https://doi.org/10.18280/ijssse.120411> [in English].
4. Marchenko, A., Akimova, L., & Akimov, O. (2021) The current state of ensuring the effectiveness of coordination of anticorruption reform. *Alta: Journal of interdisciplinary research*, (Vol. 11), 2 (XX), (pp. 78-83) [in English].

DOI 10.34132/mspc2025.01.13.27

Dmytro Slobodianiuk

IMPROVING PUBLIC ADMINISTRATION MECHANISMS IN THE FIELD OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES (ARTIFICIAL INTELLIGENCE, BLOCKCHAIN) TO PREVENT CORRUPTION IN PUBLIC AUTHORITIES

The materials presents a theoretical and methodological analysis of innovative technologies as a possible factor in preventing corruption in public authorities, as well as developing the level of digitalization in Ukraine. Innovative technologies are a tool for modernization and introduction of a new model of public administration, which can reduce the level of corruption and promote greater control in public activities.

It is emphasized that improving the mechanisms of public administration in the field of innovative technologies will allow achieving the global goal, namely, increasing the efficiency of anti-corruption bodies. Reducing the level of corruption through innovative technologies will strengthen Ukraine's image in the international arena, which in turn will be reflected in international rankings that study the level of corruption and digitalization. Such changes will undoubtedly

affect the investment attractiveness and attraction of new capital to Ukraine, which is urgently needed in the post-war recovery.

Keywords: *innovative technologies, artificial intelligence, blockchain, corruption, public authorities.*

Відомості про автора / Information about the Author

Дмитро Слободянюк, доктор філософії в галузі знань «Публічне управління та адміністрування», викладач кафедри місцевого самоврядування та регіонального розвитку Навчально-наукового інституту публічного управління та адміністрування, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: slobodianiuk.dmytro@chmnu.edu.ua, orcid: <https://orcid.org/0000-0001-6281-1907>.

Dmytro Slobodianiuk, PhD in Public Administration, Lecturer at the Department of Local Self-Government and Regional Development of the the Educational and Scientific Institute of Public Management and Administration, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: slobodianiuk.dmytro@chmnu.edu.ua, orcid: <https://orcid.org/0000-0001-6281-1907>.